

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/141/2024
Identifikačné číslo spisu: 8619201298
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2026
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Klenková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2026:8619201298.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne X.. X. Q., narodenej XX. D. XXXX, V. S. W., H. XX/XXXX, zastúpenej advokátom JUDr. Ambrózom Motykom, Stropkov, Námestie SNP 7, proti žalovanej spoločnosti Orange Slovensko, a.s., Bratislava, Metodova 8, IČO: 35 697 270, zastúpenej spoločnosťou Advokátska kancelária Branislava Máčaja, s. r. o., Bratislava, Vajnorská 21A, IČO: 46 759 875, o ochranu osobnosti, vedenom na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. SK-4C/29/2019, predtým na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 4C/29/2019, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 28. septembra 2023 sp. zn. 5Co/17/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa m á proti žalovanej n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 4C/29/2019-237 z 30. mája 2022 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi nemajetkovú ujmu v sume 2 500 eur (výrok I.); v prevyšujúcej časti žalobu zamietol (výrok II.); vyslovil, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania proti žalovanej v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením (výrok III.).

1.1. Právne vec posúdil podľa ustanovení § 13, § 19 písm. d), § 36 ods. 1, § 41, § 42, § 290, § 132 ods. 1, § 151 ods. 1 a 2, § 187 ods. 1 a 2, § 191 ods. 1, § 215 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 52 ods. 1, ods. 3 a 4, § 11, § 13 ods. 1 až 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, § 1, § 3 ods. 3, § 4 ods. 2 a 3, § 5 ods. 2, § 6 ods. 2 písm. h), § 8 ods. 1, 2, 9 a 10, § 17, § 19 ods. 1 zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 56 ods. 3 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania ustálil, že dňa 9. februára 2017 našiel M.. X. V. v V. za budovou na A. XX, v ktorej sídli predajňa Orange Slovensko, a. s. v neuzamknutom priestore určenom na papierový odpad archívnu krabicu, v ktorej sa nachádzalo 483 originálnych písomností s

osobnými údajmi zákazníkov spoločnosti Orange Slovensko, a. s., vrátane originálov písomností s osobnými údajmi zákazníkov. Poukázal na to, že pri spracovávaní osobných údajov žalobkyne, ktoré boli odovzdané v súvislosti s poskytovaním telekomunikačných služieb žalovanou, došlo k bezpečnostnému incidentu, ktorý bol predmetom administratívneho konania na Úrade na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky, v ktorom bola sprostredkovateľovi, ktorý bol obchodným zástupcom žalovanej, uložená pokuta za porušenie povinností súvisiacich s bezpečnosťou spracúvania osobných údajov a likvidáciou dokumentov v sume 5 000 eur. Predmetná dokumentácia bola takmer tri roky bez povšimnutia na obchodnej prevádzke žalovanej v Stropkove, a to napriek tomu, že každý zákaznícky dokument, ktorý bol vytvorený na predajnom mieste, bol zaevidovaný v aplikácii Archivnet, kde bol uvedený aj jeho status. Súd prvej inštancie zhodnotil, že ak v uvedenej aplikácii existoval monitoring každého zákazníckeho dokumentu vytvoreného na predajnom mieste a zvoz dokumentácie do centrálného archívu v Lučenci sa u žalovanej vykonával pravidelne raz za 14 dní, bolo ťažko predstaviteľné, že sporná dokumentácia sa len tak stratila z pozornosti žalovanej a ostala nepovšimnutá tri roky.

1.2. Súd prvej inštancie zohľadnil rozsah incidentu, počet dotknutých osôb, trvanie incidentu, význam chráneného záujmu žalobkyne (najdôležitejšie osobné identifikátory, napr. rodné číslo), aj významné postavenie žalovanej na telekomunikačnom trhu a priznal žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2 500 eur ako primeranú. Vo zvyšku žalobu zamietol. Žalobkyni priznal náhradu trov konania proti žalovanej v plnom rozsahu, pretože v danom prípade bola žalobkyňa úspešná čo do preukázania základu svojho nároku, pričom výška priznanej nemajetkovej ujmy závisela od úvahy súdu. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 28. septembra 2023 sp. zn. 5Co/17/2023 výrokom I. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., a to v časti uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni nemajetkovú ujmu vo výške 110 eur a vo výroku III. o trovách konania (§ 387 ods. 1 CSP); výrokom II. rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšku výroku I. zmenil tak, že žalobu v prevyšujúcej vyhovujúcej časti zamietol (§ 388 CSP); výrokom III. priznal žalobkyni proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 396 ods. 1, § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP).

2.1. Odvolací súd vzal do úvahy okolnosti v prejednávanej veci a dospel k záveru, že suma priznaná súdom prvej inštancie vo výške 2 500 eur je neprimeraná a jej priznanie je v rozpore so zásadou slušnosti s poukazom na oveľa závažnejšie zásahy do osobnostných práv. Vychádzal z judikatúry súdov Slovenskej republiky vo vzťahu k nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy, ktoré sa zvyčajne priznávajú pozostalým po osobách, ktoré boli usmrtené pri dopravných nehodách, či zo zákonnej úpravy ohľadom nárokov poškodených z trestných činov. Vo vzťahu k takto stanovenej výške nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sa odvolaciu súdu javila priznaná náhrada neprimerane vysoká. Bol názoru, že možno hovoriť o rozsahu cca 10 % zo základu priznávaného obetiam násilných trestných činov (§ 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z.). Zároveň zohľadnil, že v danom prípade nedošlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, ale len k potencionálnej možnosti ich ohrozenia, čo odôvodnilo ďalšie zníženie na hodnotu 50 % z vyššie uvedenej úvahy. Keďže neboli zistené ani dôvody ako škandalizácia žalobkyne, či zvyšovanie intenzity konania, alebo úmyselné konanie žalovanej, bolo podľa názoru odvolacieho súdu potrebné sumu náhrady nemajetkovej ujmy znížiť o ďalších 50 %, t. j. na 110 eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietnuť.

2.2. Vo vzťahu k trovám konania odvolací súd konštatoval správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, keďže dôvody pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP odvolací súd nezistil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a 2 CSP za použitia § 255 CSP a § 262 CSP s tým, že z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky vyplýva, že zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu. V týchto prípadoch nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu. Za základné sa

považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Žalobkyňa bolo preto nevyhnutné považovať za plne procesne úspešnú v spore, keď mala úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu závisela výlučne od úvahy súdu. Preto odvolací súd konštatoval, že úvaha žalovanej o pomernom úspechu vo veci je nesprávna. Zároveň mal za to, že dôvody uvádzané žalovanou vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 257 CSP sú nepoužiteľné. Uviedol, že k aplikácii citovaného ustanovenia dochádza predovšetkým z dôvodov majúcich sociálny aspekt, ktorý vystupuje do popredia vtedy, ak povinná strana sporu nemôže uhradiť náhradu trov konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila alebo ich môže uhradiť len s veľkými ťažkosťami. Takéto dôvody odvolací súd v prejednávanej veci nezistil, pričom dospel k záveru, že voči žalovanej nejde o neprimeranú tvrdosť, či rozpor s dobrými mravmi.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo výroku I. v časti o trovách prvoinštančného konania a vo výroku III. o trovách odvolacieho konania podala žalovaná (ďalej aj ako „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP.

3.1. Namietala, že odvolací súd pri odôvodnení napadnutého rozsudku nepostupoval v súlade s ustanoveniami CSP, nevysvetlil svoje závery presvedčivo, neodpovedal na jej odvolacie argumenty a vydal arbitrárne rozhodnutie, ktoré je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov. Dovolateľka tvrdila, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v rozpore so zásadou úspechu v spore ako základným kritériom pre priznanie nároku na náhradu trov konania, nakoľko žalobkyňa mala v spore úspech len čiastočný a odvolací súd jej priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu. Zdôraznila, že aj keď rozhodnutie o výške peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy závisí finálne od úvahy súdu, žalobca musí nieť nejakú zodpovednosť za výsledok sporu v prípade uplatnenia neprimeraných nárokov. Žalobkyňa uplatnila v spore zjavne neprimeraný nárok (5 000 eur), pričom jej bola priznaná iba suma 110 eur, teda 2 % požadovanej čiastky. Odvolací súd mal túto skutočnosť zohľadniť pri posudzovaní úspešnosti strany vo vzťahu k jej nároku na náhradu trov konania a porovnať nárokovanú a súdom určenú výšku náhrad, aby bol rešpektovaný princíp spravodlivosti. Právna úprava náhrady trov konania by mala mať aj preventívny účinok, aby strany zámerne nenadhodnocovali výšku sporu. Tento názor podľa dovolateľky podporuje odborná literatúra, ako aj judikatúra súdov, pričom odkázala na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3923/2011 a na rozsudok Krajského súdu v Žiline z 23. júla 2020 sp. zn. 10Co/21/2020. Dodala, že odvolací súd sa s touto jej argumentáciou, uvedenou aj v odvolaní, nezaoberal, v napadnutom rozhodnutí absenteje akékoľvek odôvodnenie, prečo túto argumentáciu považoval za nesprávnu resp. neaplikovateľnú.

3.2. Odvolací súd podľa dovolateľky neodpovedal ani na jej argumentáciu týkajúcu sa aplikácie ustanovenia § 257 CSP. V odvolaní riadne odôvodnila existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa spočívajúcich v tom, že trovy konania násobne prevyšujú judikovanú čiastku a podoprela ju odkazom na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 113/2019 a rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/5/2013, 7Cdo/31/2016, ktoré potvrdili možnosť nepriznať trovy konania v prípadoch, keď ich výška alebo povaha sú zjavne neprimerané. Dovolateľka zdôraznila, že žaloba a konanie je identické s ďalšími 166 skutkovo a právne identickými konaniami, opakoval sa veľký počet úkonov, pri ktorých podanie na súd vyžadovalo len zmenu mena, bydliska, dátumu narodenia žalobcu, spisovej značky a dátumu podania, čo znižuje odbornú a časovú náročnosť právnych úkonov. Žalobcovia neplatili súdny poplatok, pretože súdy vec nesprávne kvalifikovali ako spotrebiteľský spor, do konania bola vtiahnutá proti svojej vôli vzhľadom na zjavne neprimerané žalované sumy. Konanie žalobcov preto označila za šikanózne. V tomto smere poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 3923/2011, podľa ktorého má súd pri rozhodovaní o trovách prihliadnúť aj na spravodlivé okolnosti prípadu, nielen na formálny úspech vo veci. Podľa dovolateľky dôvodom hodným osobitného zreteľa nie sú len skutočnosti sociálneho a ekonomického charakteru, súd by mal zohľadniť všetky relevantné skutočnosti, napríklad aj to, že trovy konania budú násobne prevyšovať judikovanú čiastku.

3.3. Z týchto dôvodov dovolateľka navrhla napadnutý rozsudok vo výroku o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Uplatnila si nárok na

náhradu trov dovolacieho konania.

4. Žalobkyňa k dovolaniu žalovanej uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania bolo odôvodnené dostatočne a považuje ho za vecne správne. Namietala, že podané dovolanie je procesne neprípustné, pretože smeruje len do výroku o náhrade trov konania. Poukázala na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) z 27. augusta 2020 sp. zn. II. ÚS 225/2020, v ktorom ústavný súd vyslovil, že zásadu úspechu vo veci (§ 255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však žalobcu, ktorému bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno považovať za procesne neúspešného a ad absurdum ho zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie presného výsledku konania. Pokiaľ príslušný súd skonštatoval zásah do osobnostných práv, mala žalobkyňa plný úspech v spore, teda v zmysle uplatnenia zásady úspechu jej patrí plný nárok na náhradu trov konania. Z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. Konštatovanie žalovanej o nepomere medzi priznanou sumou peňažnej náhrady a výškou trov konania tak bolo bez právneho významu. Za nedôvodnú tiež žalobkyňa považovala argumentáciu žalovanej o opakujúcich sa a obsahovo rovnakých úkonoch právneho zástupcu žalobkyne, keďže práve žalovaná je stranou v konaní vo viacerých súdnych konaniach s identickým skutkovým aj právnym základom a v týchto konaniach ju zastupuje ten istý právny zástupca. Postoj žalovanej, ktorá popiera samotný základ nároku žalobkyne napriek už mnohonásobnému judikovaniu jeho danosti odvolacími súdmi, priamo vylučuje aplikáciu § 257 CSP. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovanej podľa § 447 písm. c) CSP odmietol, prípadne podľa § 448 CSP zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“, resp. „najvyšší súd“) ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa.

7. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o náhrade trov konania pre existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP konštatoval dovolací súd už vo viacerých svojich rozhodnutiach (1VOBdo/2/2021, 8Cdo/266/2019, 8Cdo/111/2019, 4Cdo/70/2020, 4Cdo/155/2020, 4Cdo/69/2022, 2Cdo/89/2020 a iné; obdobne rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 387/2019, I. ÚS 275/2018).

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

12. Žalovaná tvrdila, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v časti týkajúcej sa náhrady trov konania je nezrozumiteľné, nedostatočné a neodpovedalo na jej zásadnú odvolaciu argumentáciu, v

dôsledku čoho je toto rozhodnutie arbitrárne.

13. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces, b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14. Najvyšší súd zdôrazňuje, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strán sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania. Dodržiavanie povinnosti riadne odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvoľu v súdnom procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd určitou, stranou sporu výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, alebo nie; odpoveď by mala byť zrejماً z odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

15. Najvyšší súd i ústavný súd už judikovali, že z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia, resp. absenciou zásadného vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu (porovnaj 4Cdo/34/2018, 8Cdo/152/2018, 1Obdo/7/2018, 1Obdo/82/2018, 4Cdo/3/2019, 5Cdo/57/2019, 4Cdo/101/2019, 5Obdo/87/2020, II. ÚS 120/2020, I. ÚS 235/2020, IV. ÚS 443/2020, I. ÚS 515/2020, 9Cdo/7/2021, II. ÚS 45/2021, II. ÚS 169/2021, III. ÚS 439/2022). Pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f) CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu „právo na spravodlivý proces“, ktorého súčasťou je aj náležité odôvodnenie rozhodnutia (nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 559/2018).

16. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj ústavného súdu vyplýva, že nie na každý argument strany musia dať súdy odpoveď v odôvodnení rozhodnutia; ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, ods. 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 107/07).

17. Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že odvolací súd výroky týkajúce sa náhrady trov konania v prospech žalobkyne odôvodnil uplatnením zásady úspechu, ktorá sa v spore o ochranu osobnostných práv musí odvíjať od rozhodnutia o základe nároku (či došlo alebo nedošlo k porušeniu osobnostných práv žalobcu) bez ohľadu na priznanú výšku náhrady nemajetkovej ujmy; ako

aj neexistenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, keďže nešlo o neprimeranú tvrdosť, či rozpor s dobrými mravmi. Takéto zdôvodnenie, aj keď stručné, z hľadiska jeho obsahu podľa dovolacieho súdu nemožno označiť ako nezrozumiteľné či nedostatočné v takej intenzite, že by to zakladalo porušenie práva na spravodlivý proces. Je potrebné pripustiť, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia výslovne nereagoval na niektoré námietky žalovanej (nižšie, v bodoch 21 a 22 tohto odôvodnenia), nešlo však o argumenty, ktoré by boli kľúčové a ktoré by mali ovplyvniť rozhodnutie.

18. Odvolací súd sa zaoberal námietkami žalovanej, ktoré z pohľadu rešpektovania jej práva na spravodlivý proces možno označiť za kľúčové a ktoré si vyžadovali špecifickú odpoveď. Najmä sa vysporiadal s námietkou žalovanej týkajúcou sa miery úspechu a neúspechu žalobkyne v peňažnom vyjadrení. Dovolací súd sa plne stotožňuje s argumentom dovolacieho súdu, že pokiaľ súd skonštatuje zásah do osobnostných práv, má žalobca plný úspech v spore, teda mu patrí plný nárok na náhradu trov konania. Z tohto hľadiska je irelevantné, či a prípadne v akej výške bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 475/2018, II. ÚS 399/2019, II. ÚS 397/2020, I. ÚS 24/2021, II. ÚS 233/2022, II. ÚS 208/2025). Nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnosti nedá odškodniť a rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nemožno exaktne kvantifikovať. Stanoviť mieru úspechu v takejto veci v závislosti od vzťahu meritórneho rozhodnutia o výške náhrady ujmy k žalobnému petitu by nespĺňalo požiadavku spravodlivosti. V prípadoch, v ktorých výška plnenia závisela od úvahy súdu, nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Za základné sa v týchto prípadoch považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté. Výška nemajetkovej ujmy je potom druhotná a nadväzujúca (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 926).

19. Vo vzťahu k aplikácii ustanovenia § 257 CSP je potrebné uviesť, že každé rozhodnutie súdu, ktorým sporovej strane neprizná náhradu trov konania, musí byť zo svojej podstaty výnimočným rozhodnutím, prijatým na základe riadneho zváženia všetkých relevantných okolností konkrétneho prípadu a na základe prísne reštriktívneho výkladu ustanovenia § 257 CSP a v ňom obsiahnutej formulácie „existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa“. Ustanovenie § 257 CSP predstavuje odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), resp. za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Dôvody hodné osobitného zreteľa zákon neuvádza ani exemplifikatívne a výklad týchto podmienok ponecháva na súdnej praxi. To však neznamená, že tým vytvára priestor na celkom voľnú úvahu súdu. V zmysle ustálenej judikatúry (napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2MCdo/17/2009, 5Cdo/67/2010, 3MCdo/46/2012) ustanovenie § 257 CSP nie je možné považovať za predpis, ktorý by dával súdu voľnú možnosť aplikácie, ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v konkrétnej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihladiť. Ustanovenie § 257 CSP preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihladiť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

20. V danej veci odvolací súd zdôvodnil neaplikáciu ustanovenia § 257 CSP nielen tým, že na strane žalovanej nezistil, že by nemohla uhradiť trovy konania z dôvodov, ktoré sama nezavinila (žalovaná ani netvrdila, že by náhrada trov predstavovala ohrozenie jej finančnej stability či podnikania), ale aj zohľadnením postoja strán v konaní, okolností danej veci, pričom podľa názoru dovolacieho súdu nešlo o neprimeranú tvrdosť, či rozpor s dobrými mravmi.

21. V tejto súvislosti (pokiaľ ide o postoj strán v priebehu konania) vyznieva absurdne argumentácia žalovanej, že bola do konania „vtiahnutá“ proti svojej vôli, ako aj jej tvrdenie o zjavne neprimeranej výške žalobou uplatneného nároku. Uplatnenie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 5 000 eur za porušenie ochrany základných osobných údajov nemožno považovať za zjavne neprimerané už preto, že súd prvej inštancie priznal žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy v sume 2 500 eur (v iných konaniach súd prvej inštancie priznal vo vzťahu k rovnakému bezpečnostnému incidentu aj sumu 3 300 eur), teda žalobkyňou uplatnenú sumu nemožno považovať za výrazne „prestrelenú“. Hoci napokon odvolací súd znížil priznanú náhradu na 110 eur, preukazuje to, že ani súdy nemali na otázku primeranej výšky náhrady jednotný názor, pričom ide o relatívne novú problematiku, kde sa ešte len rodí judikatúra k

náhrade takejto nemajetkovej ujmy, teda ani žalobkyňa nemohla pri určení výšky nároku vychádzať z ustálenej súdnej praxe.

22. Ani argument ďalšími 166 spormi s podobným obsahom nemožno akceptovať. Nejde o hromadné žaloby, keďže žalobcovia v týchto sporoch sú rôzni - v každom spore ide o inú osobu, ktorej osobné údaje boli ohrozené dotknutým bezpečnostným incidentom. To, že sú tieto osoby prípadne zastúpené tým istým advokátom, je irelevantné, keďže náhrada trov patrí strane sporu, nie jej advokátovi, a to aj napriek tomu, že sa uhradza na účet advokáta. Hypotetické trovy priznané v iných veciach teda nemajú dopad na tu preskúvanú vec. Ani prípadná výška náhrady trov v tejto veci, ktorá môže presiahnuť priznanú sumu 110 eur, nie je relevantná, keďže primárne v tomto spore nešlo o peňažné plnenie, ale o posúdenie zodpovednosti žalovanej za zásah do práv žalobkyne na ochranu jej osobných údajov.

23. Práve naopak, okolnosti sporu, ktoré sú jedným z kritérií pri rozhodovaní o aplikácii alebo neaplikácii dôvodov hodných osobitného zreteľa podľa § 257 CSP, svedčia v neprospech žalovanej. O určitej miere zodpovednosti žalobkyne za výsledok konania by bolo možné uvažovať v prípade, ak by žalovaná v rámci predžalobných rokovaní alebo aj v priebehu súdneho konania uznala svoju zodpovednosť za nemajetkovú ujmu a v primeranej sčasti nárok žalobkyne uspokojila. K tomu ale nedošlo, preto zostala plná procesná zodpovednosť za výsledok konania na strane žalovanej, čomu zodpovedalo aj rozhodnutie odvolacieho súdu o náhrade trov konania a o neaplikácii ustanovenia § 257 CSP.

24. Vzhľadom na uvedené dovolací súd nezistil vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP vo výroku rozhodnutia odvolacieho súdu týkajúcom sa nároku na náhradu trov konania, preto dovolanie žalovanej ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

25. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP v súlade so zásadou úspechu strán v dovolacom konaní (§ 255 ods. 1 CSP), v zmysle ktorej úspešnej žalobkyne priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania proti neúspešnej žalovanej.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.